

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA DENTALNU MEDICINU I ZDRAVSTVO OSIJEK

VODIČ ZA MENTORE

Poštovani i dragi mentori,

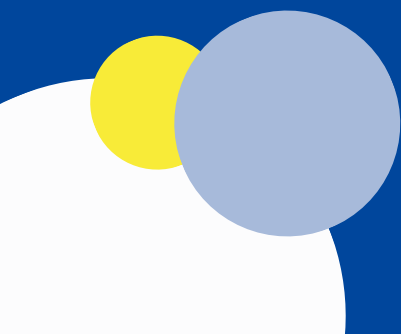
hvala vam što ste pristali prenijeti svoju stručnost i znanja na naše studente te ih voditi kroz cjelokupan istraživački proces i pisanje završnih i diplomskih radova.

Kako bismo vam olakšali proces mentoriranja, sastavili smo ovaj kratki vodič s najčešćim greškama koje studenti i mentori rade u procesu istraživanja/pisanja.

Svi navodi *studentata* i *mentora* odnose se na oba spola i roda, bez obzira što su navedeni samo u muškome rodu.

Za sva dodatna pitanja, nakon što ste pročitali ovaj Vodič i proučili poveznice koje smo stavili u njega, možete se javiti na ozdr@fdmz.hr.

Vaš Odbor za završne i diplomske radove

OPĆE UPUTE

Okosnica cijeloga istraživanja i procesa pisanja su [Upute](#) za izradu i oblikovanje završnih i diplomskih radova dostupne na stranicama Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek:

[http://www.fdmz.hr/images/studenti/završni i diplomski radovi/2022/22_u pute za izradu i oblikovanje završnog i diplomskog rada.pdf](http://www.fdmz.hr/images/studenti/zavrсни_i_diplomski_radovi/2022/22_u_pute_za_izradu_i_oblikovanje_završnog_i_diplomskog_rada.pdf)

Također, jedan od glavnih dokumenata uz Upute je i [Pravilnik](#) o završnim i diplomskim radovima:

http://www.fdmz.hr/images/dokumenti/na-razini-fakulteta/12_2021_pravilnik_o_završnim_i_diplomskim_radovima_procisceni_t ekst.pdf

Ljubazno molimo da ih detaljno proučite ovisno o vrsti rada koju Vaš student piše. Također, provjerite i koju vrstu rada student može pisati ovisno o razini studija (Tablica 1.)

Tablica 1. Prikaz moguće vrste rada prema razini studija

PRIKAZ SLUČAJA	ISTRAŽIVAČKI RAD
prijediplomski studij	prijediplomski studij diplomski studij

Student može u završnome radu prikazivati isključivo slučaj iz područja studijskoga programa koji završava (medicinske sestre iz područja zdravstvene njege, fizioterapeuti iz područja fizioterapije itd.).

Ponekada se događa da studenti Sestrinstva prikazuju slučajeve iz područja medicine, tj. liječničke slučajeve, što nije prihvatljivo.

Popis uvjeta koje mentor treba ispuniti ovisno o tome koju vrstu rada student piše i što je mentor po struci možete pogledati u sljedećim tablicama (Tablica 2., Tablica 3., Tablica 4.).

Tablica 2. Prikaz uvjeta za mentore za studij Dentalne medicine

DENTALNA MEDICINA

Ako je mentor... a rad...	DOKTOR DENTALNE MEDICINE	DOKTOR MEDICINE	OSTALE STRUKE
ISTRAŽIVAČKI RAD	može biti mentor ako je u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor ako je u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor ako je u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)

Tablica 3. Prikaz uvjeta za mentore za studij Sestrinstva

SESTRINSTVO

Ako je mentor... a rad...	MEDICINSKA SESTRA	DOKTOR MEDICINE	OSTALE STRUKE
PRIKAZ SLUČAJA	medicinska sestra / medicinski tehničar može biti SAMOSTALNI mentori ako je u nastavnom zvanju (predavač, viši, predavač; mag. med. techn.) ili u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor samo ako je KOMENTOR MEDICINSKA SESTRA u nastavnom zvanju (predavač, viši predavač; mag. med. techn.) ili u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor samo ako je KOMENTOR MEDICINSKA SESTRA u nastavnom zvanju (predavač, viši predavač; mag. med. techn.) ili u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)
ISTRAŽIVAČKI RAD			
prijediplomski studij	medicinska sestra / medicinski tehničar može biti SAMOSTALNI mentor ako je u nastavnom zvanju (predavač, viši predavač; mag. med. techn.) ili u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor ako je u nastavnom zvanju (predavač, viši predavač; mag. med. techn.) ili u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor ako je u nastavnom zvanju (predavač, viši predavač; mag. med. techn.) ili u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)
diplomski studij	može biti mentor ako je u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor ako je u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor ako je u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)

Tablica 4. Prikaz uvjeta za mentore za studij Fizioterapije

FIZIOTERAPIJA

Ako je mentor... a rad...	FIZIOTERAPEUT	DOKTOR MEDICINE	OSTALE STRUKE
PRIKAZ SLUČAJA	fizioterapeut može biti SAMOSTALNI mentor ako je u nastavnom zvanju (predavač, viši predavač; mag. physioth.) ili u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor samo ako je KOMENTOR FIZIOTERAPEUT u nastavnom (mag. physioth.) ili znanstveno-nastavnom zvanju <i>*Iznimka je liječnik specijalist fizikalne medicine i rehabilitacije kao mentor za prikaz slučaja na prijediplomskom studiju Fizioterapije. U tom slučaju nije potreban komentor.</i>	može biti mentor samo ako je KOMENTOR FIZIOTERAPEUT u nastavnom zvanju (predavač, viši predavač; mag. physioth.) ili u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)
ISTRAŽIVAČKI RAD			
prijediplomski studij	fizioterapeut može biti SAMOSTALNI mentor ako je u nastavnom zvanju (predavač, viši predavač; mag. physioth.) ili u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor ako je u nastavnom zvanju (predavač, viši predavač; mag. physioth.) ili u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor ako je u nastavnom zvanju (predavač, viši predavač; mag. physioth.) ili u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)
diplomski studij	može biti mentor ako je u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor ako je u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)	može biti mentor ako je u znanstveno-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor, redoviti profesor u trajnom zvanju)

DOPUŠTENJA ETIČKIH POVJERENSTAVA

Molimo proučite [hodogram](#) na poveznici kako biste pravodobno dostavili potpunu dokumentaciju prilikom predaje rada na Odbor:

<http://www.fdmz.hr/images/studenti/hodogram-etickog-povjerenstva-fdmz.pdf>

OBRASCI ZA PRIJAVU TEME

[Obrazac za prijavu teme](#) (prethodno znan kao N-obrazac) mentor šalje Odboru na adresu prijava.teme@fdmz.hr. Nakon korekcija koje zatraži Odbor, mentori trebaju ZAVRŠNU verziju Obrasca prijave teme poslati i studentu.

Pri ispunjavanju Obrasca prijave teme posebno je potrebno obratiti pozornost na:

- Komentora i neposrednoga voditelja - ako ih student nema, ova polja ostaju prazna. Neposredni voditelj navodi se ako studentu pri izradi diplomskoga rada pomaže osoba koja ne može zadovoljiti uvjet mentorstva ili komentorstva.
- Komentor se imenuje samo ako su mentor i komentor iz različitih znanstvenih grana.
- Studij - upisati točan naziv studijskog programa (npr. prijediplomski sveučilišni studij Sestrinstvo)
- Vrsta teme - ovu kategoriju zahtijeva ISVU sustav te se navodi je li tema stručna ili istraživačka
- Vrsta rada - navodi se vrsta rada prema Uputama, a može biti prikaz slučaja ili istraživački rad
- Naslov teme na engleskome jeziku mora biti istovjetan naslovu na hrvatskome; osobito treba pripaziti nakon predloženih izmjena naslova.
- Ustroj studije - npr. presječna s povijesnim podacima, kohortno istraživanje, istraživanje parova i kontrola...
- Kratki opis teme - obavezno navesti ciljeve istraživanja, metodologiju i zadaće pristupnika. Pazite da opis ne prelazi 1500 znakova s razmacima.

TURNITIN

Mentori su zaduženi za pregledavanje radova u sustavu [Turnitin](#).

Ako je podudaranje sadržaja rada u sustavu 10 % i manje, mentor ne treba poduzimati radnje za ispravak rada.

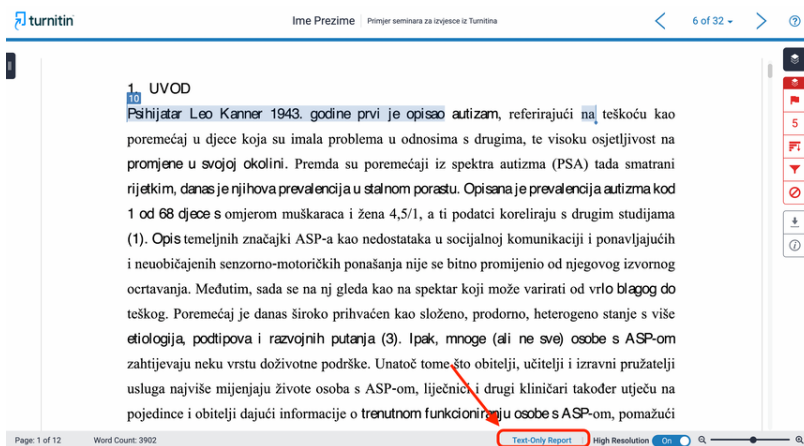
Ako je podudaranje između 10 % i 20 %, mentor treba napisati **obrazloženje** u obrascima koji se mogu skinuti s internetskih stranica Fakulteta (Studenti -> Završetak studija i Etičko povjerenstvo → [Obrazac 5.](#), [6.](#) ili [7.](#)) te ga poslati studentu.

Svako preklapanje veće od 20 % ne tolerira se, već mentor šalje rad studentu na ispravak.

IZVJEŠĆE IZ TURNITINA

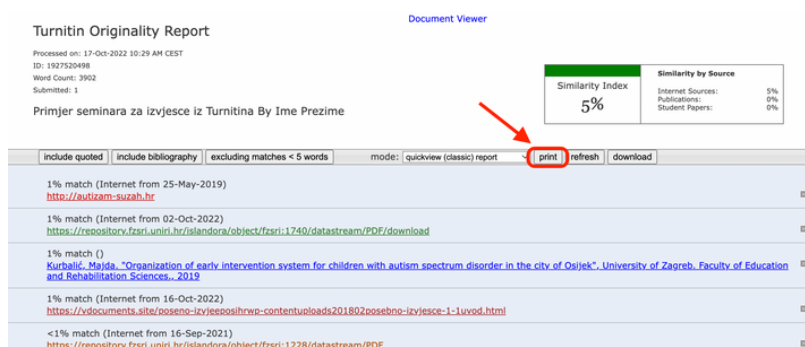
Izvjeshće se, po novome postupku, izdaje u *Text-Only Report* obliku koje ćete trebati poslati studentu. Kako dobiti takvo izvješće, pogledajte u nastavku:

1. Kada kliknete na naslov rada u općem izborniku, prikazat će Vam se dosadašnji način prikaza. Nakon toga pritisnite opciju *Text-Only Report* u donjem desnom uglu rada (Slika 1.).

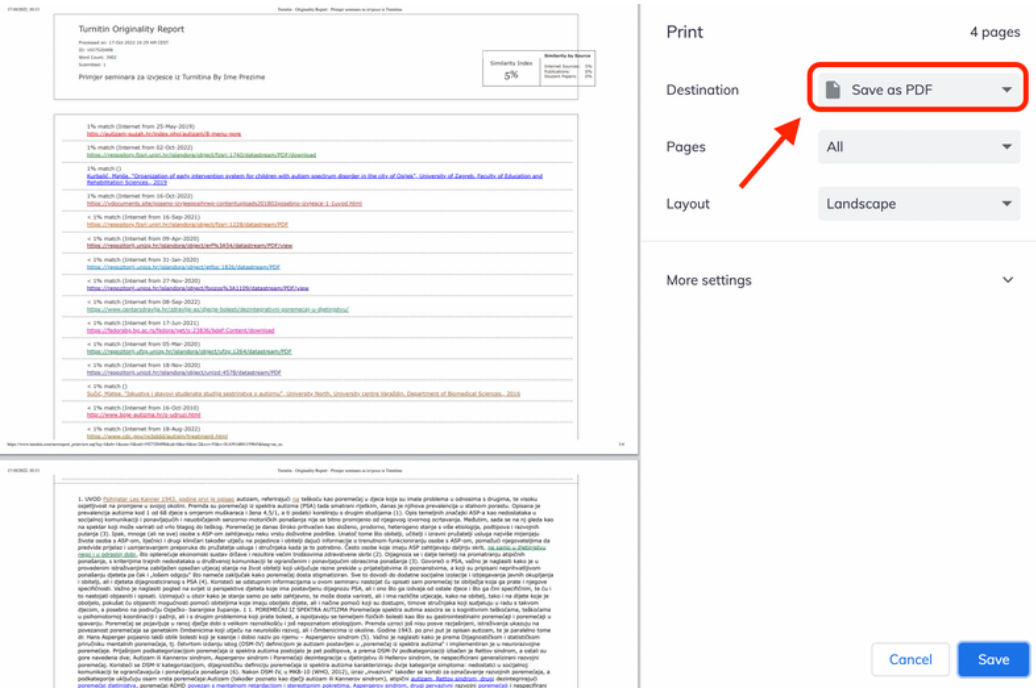
Slika 1. Prikaz opcije *Text-Only Report*

2. Nakon toga trebate stisnuti opciju *Print / Ispis* (Slika 2.).

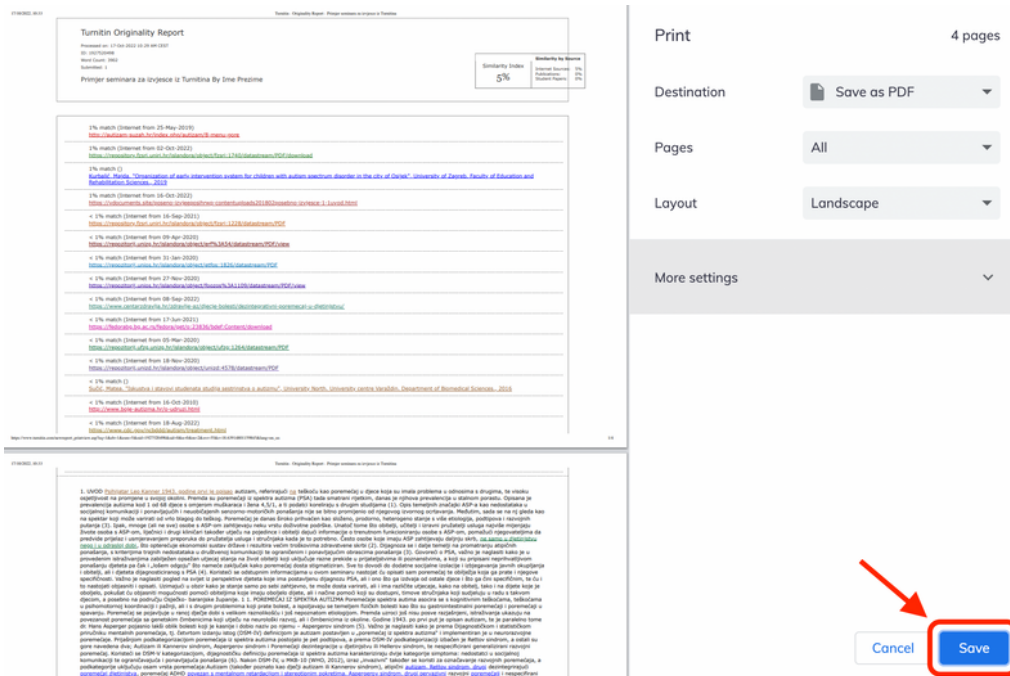
Slika 2. Prikaz opcije *Print*

3. Prikazat će Vam se izbornik za ispis stranice na pisaču. U padajućemu izborniku označite opciju *Save as PDF* ili *Ispis u PDF-u* (Slika 3.).

Slika 3. Prikaz opcije *Save as PDF*

4. Na kraju stisnite gumb *Save* ili *Spremi* te odaberite mjesto spremanja dokumenta (Slika 4.).

Slika 4. Prikaz gumba *Save*

Ne zaboravite poslati studentu izvješće u .pdf obliku.

MENTORIRANJE TIJEKOM PISANJA RADA

UVOD:

- ne smije prelaziti $\frac{1}{4}$ rada od ukupnoga broja stranica teksta
- jedino prikazi slučajeva mogu imati uvod koji je veći ($\frac{1}{3}$ od ukupnoga broja stranica)

HIPOTEZE:

- ovo poglavlje imaju samo znanstveni istraživački radovi (ne i stručni istraživački radovi)
- ako ih rad ima, moraju biti spomenute u RASPRAVI te u ZAKLJUČKU

CILJEVI:

- mogu biti formirani da ispituju nešto, a NE da utvrđuju ili procjenjuju nešto
- iz njih proizlaze istraživačke metode + rezultati + zaključci → ne može se dogoditi da se ciljevi spomenu samo u ovome poglavlju i onda da ih se kasnije nigdje više ne spominje

METODE:

- studenti NE smiju koristiti anketne upitnike koje su izradili drugi studenti i koristili ih u svojim istraživačkim radovima
- studenti trebaju dopuštenja za korištenje upitnika staviti u tekst rada (kao npr. Prilog 1.) te na sami kraj, pod poglavlje Prilozi (npr. Prilog 1. Dopusštenje autora za korištenje upitnika xy)
- ako je instrument istraživanja javno dostupan, to ne znači da je i slobodan za korištenje - mora postojati ili dopuštenje autora ili na mrežnim stranicama institucije / autora eksplicitna izjava da je slobodan za korištenje
- obavezno u tekst treba staviti referencu upitnika te je citirati u literaturi

STATISTIČKE METODE:

- statističke metode pišu se na sljedeći način: Mann-Whitneyjev test, Kruskal-Wallisov test, Kolmogorov-Smirnovljev test, Fisherov egzaktni test
- diplomski rad treba imati više od deskriptivne statistike (obično se ispituju razlike i povezanosti)

Primjer navođenja statističkih metoda u tekstu rada:

„U provedenom istraživanju kategorijalni su podaci prikazani apsolutnim i relativnim frekvencijama. Normalnost raspodjele varijabli testirana je Shapiro-Wilkovim testom. Testiranje značajnosti razlika između varijabli učinjeno je hi-kvadrat testom. Za interpretaciju statističke značajnosti razlika sve su P vrijednosti prikazane s oba kraja raspodjele. Unaprijed određena granična razina značajnosti postavljena je na $P = 0,05$. Za testiranje povezanosti između određenih varijabli korišten je Spearmanov koeficijent povezanosti. Statistička obrada podataka provedena je pomoću programa SPSS Statistics 23 (IBM Corp. IBM SPSS Statistics for Windows, verzija 23.0. Armonk, NY: IBM Corp; 2015.).“

REZULTATI

- ovdje se rezultati statističkih testova samo navode, ne objašnjavaju
- ne treba opisivati sve podatke iz tablice, već one koji su najzanimljiviji ili statistički značajni

RASPRAVA

- u RASPRAVI student treba dati pojašnjenje svojih rezultata - zašto se baš to nešto pojavilo kod njega? Što kažu domaća i inozemna istraživanja? Kako objašnjava svoje rezultate u kontekstu svog rada i drugih istraživanja?

ZAKLJUČCI

- studenti ih trebaju navesti prema ciljevima i hipotezama
- ne može se dogoditi da se u zaključcima nađu nove informacije

SAŽETAK

- treba imati na umu da bude strukturiran i ne dulji od 250 riječi:

Cilj istraživanja:

Nacrt studije:

Ispitanici i metode:

Rezultati: *(ovdje se pišu i rezultati i rasprava istovremeno, ali vrlo skraćeno)*

Zaključak:

Ključne riječi: *navoditi abecednim redom; odvojene točkom sa zarezom bez točke na kraju*

npr. COVID-19; medicinska sestra; zadovoljstvo poslom

SUMMARY

- ispod naslova SUMMARY ide naslov na engleskom (iz Obrasca za prijavu teme)

LITERATURA

- Wikipedija i mnoge druge stranice koje se služe prevedenim tekstovima ne mogu biti dio literature - molimo mentore da provjere stranice kada im student pošalje rad s popisom literature
- u radovima nerijetko vidimo loš izbor literaturnih naslova - često je broj navoda literature starije od 5 godina veći od dopuštenoga, pojavljuju se naslovi raznih udžbenika, čak i srednjoškolskih, te se ne poštuju kriteriji za korištenje mrežnih stranica (navedeni u [Uputama](#))

ŽIVOTOPIS

- u životopisu je, uz ostale podatke, bitno navesti i točnu adresu e-pošte (koja ponekad promakne studentima)

PRILOZI

- Prilozi trebaju biti navedeni i u tekstu rada (Prilog 1.) i na samome kraju, pod poglavljem Prilozi
- Prilozi, tablice i slike numeriraju se rednim brojevima (npr. Tablica 1., Slika 1., Prilog 1.)
 - ako je student imao više odobrenja, sve ih treba navesti i u tekstu i priložiti u poglavlju Prilozi
 - treba li studentu odobrenje etičkoga povjerenstva i kojeg točno, možete provjeriti u hodogramu na sljedećoj poveznici:
<http://www.fdmz.hr/images/studenti/hodogram-etickog-povjerenstva-fdmz.pdf>

PROCEDURA PRIJAVE TEME ZAVRŠNOG ILI DIPLOMSKOG RADA

Proceduru možete pogledati ovdje:

[http://www.fdmz.hr/images/dokumenti/studenti/zavrsetak-studija/završni-diplomski-rad/postupak_prijave_tema_završnih_i_diplomskih_radova_nastavnici.pdf](http://www.fdmz.hr/images/dokumenti/studenti/zavrsetak-studija/zavrсни-diplomski-rad/postupak_prijave_tema_završnih_i_diplomskih_radova_nastavnici.pdf)

PROCEDURA PREDAJE GOTOVOG ZAVRŠNOG ILI DIPLOMSKOG RADA

Proceduru predaje i obrane gotovoga rada možete vidjeti ovdje:

http://www.fdmz.hr/images/dokumenti/studenti/zavrsetak-studija/završni-diplomski-rad/postupak_predaje_i_obrane_završnih_i_diplomskih_radova_2021.pdf

Ono što bi bilo dobro da student provjeri prije predaje rada jest ima li dokumente navedene na sljedećoj stranici.

POPIS ZA PROVJERU DOKUMENATA ZA PREDAJU ZAVRŠNOG ILI DIPLOMSKOG RADA:

- rad u .doc ili .docx formatu
- rad u .pdf formatu
- [Obrazac za prijavu teme](#) (koji je mentor korigirao ako je Odbor zatražio)
- opisnu ocjenu mentora i komentora ([Obrazac 1.](#) za završni rad ili [Obrazac 2.](#) za diplomski rad)
- obrazloženje mentora za preklapanje u Turnitinu (ako je preklapanje između 10 % i 20 %)
- potvrda lektora za hrvatski jezik (ime, prezime, titula, potpis)
- potvrda lektora za engleski jezik (ime, prezime, titula, potpis)
- potvrda iz Turnitina (*Text-Only Report*) u .pdf formatu
- potvrda o ispunjenoj studentskoj anketi (u .jpg ili .pdf formatu)
- suglasnosti etičkih povjerenstava ili ustanova za provedbu istraživanja / prikaza slučaja
- pristanak informiranoga ispitanika (kod prikaza slučaja)
- PowerPoint prezentacija (ako je u pitanju završni rad)

SRETNNO!

